

А. В. Ковалевська

Житомирський державний університет
імені І. Франка

Науковий керівник:
к.п.н., доц. Прокопчук Н. Р.

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВНА УМОВА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ В РАМКАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Роками в Україні питанню освіти не приділялося належної уваги. Ним нехтували, замовчували, відмахувались. Лише в останній час виникла необхідність удосконалення системи освіти, адже цілком очевидно, що майбутнє країни залежить від молоді – від її рівня освіченості, навичок критичного мислення, відкритості до нових знань. Фундаментальну базу освіти надають навчальні заклади, які змалечку навчають людину життю у колективі, до його правил і вимог. Школа – це заклад, який готує до дорослого життя, а тому вона має наповнювати дитину не застарілою інформацією, а вчити її використовувати набуті знання на практиці. Розуміючи це, на державному рівні було вирішено впровадити нову реформу, яка б була направлена на покращення системи освіти в Україні. Таку реформу назвали «Новою українською школою» (НУШ) [6: 2], мета якої є «створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті» [6: 2]. Метою даної статті є розглянути сучасні вимоги до іншомовної підготовки учнів, поняття «НУШ» та обґрунтувати засоби навчання, які відповідають сьогоденню.

«Нова українська школа» – це школа ХХІ століття, яка дає практичні навички для життя, в якій весь теоретичний матеріал підкріплюється практикою, а навчання проходить шляхом пізнання світу через оточення та навколишнє середовище. Така школа має на меті навчити дитину висловлювати думку, з повагою відноситися до думки інших, створювати власними руками, поважати працю, критично оцінювати, відстоювати свої інтереси, аналізувати будь-яку інформацію. У НУШ повністю змінюються підходи до навчання. По-перше, головною ідеєю є збільшення кількості практичних завдань, збільшення годин на вивчення мов, літератури, математики. По-друге, впроваджуються сучасні форми навчання, зокрема інтегровані і проектні, які зменшують час сидіння за партами та дозволяють учням навчатися, використовуючи набуті знання на практиці [6: 3].

Першим кроком НУШ стала перекваліфікація вчителів, які наразі мусять відповідати Стандартам освіти, щоб мати змогу працювати на належному рівні. Вчителі повинні стояти з учнями на одному рівні інформаційного та

технологічного розвитку, адже наразі загальновідомо, що сучасні діти «народжуються» з гаджетами у руках. На плечах вчителів іноземних мов лежить величезна відповідальність – навчити дитину XXI століття не просто мові, а прищепити любов до пізнання та бажання самовдосконалення, адже більша частина вивчення іноземної мови припадає саме на самостійну роботу. Протягом процесу перекваліфікації вчителі дізнаються про основні засади навчання іноземним мовам, таким як: 1) сучасні методики викладання з використанням різноманітних новітніх інформаційних технологій, їхню необхідність та доцільність використання; 2) роль комп'ютера в сучасній комунікативній технології викладання іноземних мов; 3) різноманіття форм застосування комп'ютера і програмного забезпечення в успішному оволодінні англійською мовою; 4) використання інформаційних ресурсів Інтернету; 5) створення комп'ютерних презентацій з англійської мови [6: 5].

Зазвичай, перше знайомство дітей з іноземною мовою відбуваються саме у школі. Звідси виникають питання: а як зацікавити дитину та мотивувати її вивчати нову мову? Як привернути її увагу у настільки ранньому віці, зважаючи, що, зазвичай, у цей період відбувається знайомство одразу з декількома іноземними мовами? Як зосередити увагу дитини на предметі впродовж всього уроку? Звичайно, відповіді на ці питання не лежать на поверхні, адже кожна дитина унікальна і для кожної з них потрібен унікальний підхід. Ціллю навчання іноземній мові є націленість на комунікативну діяльність учнів, на їхнє практичне володіння мовою.

У сучасному світі знання іноземної мови відкриває нові горизонти і перспективи для дитини. Це – вікно у світ всесвітньої культури, це нові можливості та нові джерела інформації, це потенціал використання ресурсів Інтернету без обмежень. На наш погляд, найефективнішим, найактуальнішим і найдоцільнішим методом навчання іноземним мовам є використання сучасних інформаційних технологій, адже у наш час комп'ютер – невід'ємна та дуже важлива річ. Багато дітей зазвичай використовують його для ігор, але існують і ті, хто знайшов йому правильне застосування і для когось він є помічником у навчанні. Загалом, майже кожна дитина вміє їм користуватися, а іноді краще, ніж дорослі.

Саме тому, нова освітня реформа збільшила кількість годин іноземних мов, що дозволить вчителям використовувати різноманітні методики, а учням – глибше зануритися у процес освоєння. Вивчення іноземної мови за допомогою комп'ютерних програм викликає величезний інтерес в учнів. Досвід показує – чим ширше використовуються комп'ютерні технології у процесі навчання, тим ефективнішим є результат, адже комп'ютерні технології: 1) сприяють розвитку креативності, творчих здібностей, самостійності в учнів; 2) покращують якість навчання та подачі матеріалу; 3) роблять заняття більш цікавим, практичним, наочним; 4) створюють прийнятну психологічну атмосферу. Використання мультимедійних засобів допомагає втілити особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечує індивідуалізацію і диференціацію з урахуванням особливостей та схильностей дітей, їхнього рівня навченості [8: 4].

Інформаційні технології застосовуються у вигляді програмного продукту, або програмного забезпечення, яке вчитель використовує під час навчального процесу. Такі продукти повинні, як і традиційні навчальні посібники, відповідати вимогам науковості, наочності, доступності, систематичності, практичності, а сам вчитель має мати сформовану та розвинуту інформаційну культуру, аби застосування таких технологій відбулося вдало [7: 5].

Оскільки, світ неупинно збагачується інформацією, постійно з'являються нові методи та засоби навчання. Наразі існують такі види **навчальних комп'ютерних програм**, які залучаються до використання на уроках іноземних мов:

1. Програми для засвоєння нового матеріалу (пояснення теоретичних засад – гіпотез, теорій, закономірностей; введення нових термінів і понять; ознайомлення з відповідними об'єктами та явищами; встановлення причинно-наслідкових зв'язків та залежностей) – “English Gold”, “English on holidays”.

2. Програми для формування практичних умінь і навичок (практичні та самостійні роботи до кожної теми або розділу) – “Triple play plusin English”.

3. Програми для розширення та поглиблення знань (майстер-класи, словник, перелік рекомендованої літератури тощо) – “Bridge to English”.

4. Програми-тренажери (повторення провідних понять, правил, об'єктів з паралельним здійсненням самоконтролю рівня їхнього засвоєння) – “Puzzle English”, “Rosetta Stone”.

5. Програми для поточного й тематичного оцінювання навчальних досягнень (різнопланові контрольні завдання для визначення рівня засвоєння матеріалу з елементами корекції знань) – “Puzzle English”, “Factsie” [5].

Наведемо приклад таких технологій: *інтерактивні дошки* поєднують в собі можливості звукових, аудіозвукових та екранних технічних засобів навчання. Використовуючи такий технічний засіб, вчитель має можливість інтенсифікувати навчальний процес, підвищити інтенсивність навчального процесу, залучаючи до роботи на уроці і самостійної роботи з автентичними матеріалами усіх учнів, передбачити максимізацію обсягів навчального матеріалу.

Планишети, телефони, аудіодевайси удосконалюють навички аудіювання, формують мотивацію до іншомовної діяльності, покращують рівень концентрації та уваги.

Інтернет-ресурси, такі як YouTube, наприклад, дозволяють розвинути культурну перцепцію, розшири кругозір та покращити сприйняття саме автентичного матеріалу.

Мультимедійні проектори, графопроектори, слайд-проектори збільшують наочність матеріалу, дозволяють використовувати будь-який комп'ютерний додаток та навчальний відео файл, демонструвати презентації, ігри, питання, кросворди. Саме тому, беззаперечний плюс у використанні інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови полягає в тому, що матеріал запам'ятовується краще, а засвоюється міцніше.

Ці технології забезпечують зворотній зв'язок між вчителем та учнями, підвищують якість як подачі, так і сприйняття інформації, створюють

позитивне ставлення учнів до предмету та мотивують їх до його вивчення. А впровадження таких сучасних технологій у навчальних закладах, дозволять школі стати набагато ефективнішим джерелом знань та інформації, який малечку буде готувати дітей до самостійного дорослого життя.

Проте, існує й інша думка: впровадження інформаційних технологій в процес навчання дорого коштує, а в сучасних реаліях освітнього простору України гроші є надзвичайно обмеженим ресурсом, якого завжди не вистачає, а більшість якісних комп'ютерних продуктів, матеріалів є платними. В сільських школах, наприклад, й мови не може бути про інтерактивні дошки, коли на всю школу лише, в кращому випадку, один комп'ютер. Також проблемою є вчителі консервативних поглядів, які не бажають виходити зі звичної зони комфорту викладання іноземних мов з використанням застарілих методів навчання. Викладання дітям ХХІ століття є надважкою задачею, адже сучасному вчителю необхідно самовдосконалюватися майже щохвилини, щоб бути в курсі сучасних тенденцій та інтересів школярів, які живуть в нескінченному інформаційному потоці.

Незважаючи на проблеми, які на сьогодні існують, важко заперечити важливість змін. «Нова українська школа» – це нові виклики, які подолають лише найкращі. А саме найкращі й повинні стати частиною «Нової української школи».

Отже, з усього вищеописаного випливає, що варіативність навчальних комп'ютерних технологій дозволяє урізноманітнити навчальний процес, зробити його доступним та цікавим для учнів, дати змогу їм проявляти себе, обрати найкращий спосіб сприйняття інформації. А так як іноземні мови спрямовані на комплексний розвиток усіх компетенцій, саме сучасні інформаційні технології здатні розвинути як рівень викладання мов, так і якість подачі матеріалу з подальшим покращенням знань.

Список використаної літератури

1. Абдалова О. И. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе / О. И. Абдалова, О. Ю. Исакова // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – № 12. – С. 50–55
2. Гуревич Р. С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі професійних навчальних закладів: досвід, проблеми, перспективи [Електронний ресурс] / Р. С. Гуревич // Вінниця (ВДПУ). – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <http://library.vspu.net/jspui/handle/123456789/62>.
3. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки [Електронний ресурс] / О. А. Дубасенюк // ЖДУ ім. І. Франка. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://eprints.zu.edu.ua/13363/1/%D0%94% %B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA%20%D0%9E.pdf>.
4. Коломинова О. О. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі [Електронний ресурс] / О. О. Коломинова, С. В. Роман // Мова. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://mykhailivka.edukit.kherson.ua/Files/молодших%20класах.pdf>.
5. Ніколенко Я. В. Використання інформаційних технологій навчання на сучасному уроці [Електронний ресурс] / Ярослава Володимирівна Ніколенко. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://ru.osvita.ua/school/lessons_summary/proftech/19847/.
6. Нова українська школа: poradnik dla vchytela / [Н. З. Софій, О. В. Онопрієнко, Ю. М. Найда та ін.]. – Київ: Плеяди, 2017. – 206 с. – (Авторський колектив). – (ВФ «Крок за кроком»).
7. Пехота О. М. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій в умовах інтеграції у світовий освітній простір [Електронний ресурс] / О. М. Пехота, Н. О. Прасол // Миколаїв. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/15371/1/ Training>
8. Редько В. Інтерактивні технології навчання іноземної мови [Електронний ресурс] / Валерій Редько // Рідна школа. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2011_8-9_8.

9. Рудницька Т. Г. Інноваційні методи навчання іноземних мов у вищій школі в контексті гуманістичної спрямованості навчального процесу [Електронний ресурс] / Т. Г. Рудницька // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/126>